

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

FACTORS AFFECTING THE AMOUNT OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES (SMEs) LOANS OF COMMERCIAL BANKS IN THAILAND*

กรกช ศรีราชจันทร์, อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Korakot Srirajan, Apichat Pongsupatt
Kasetsart University, Thailand
Email: Korakot.sri@ku.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2548 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2564 รวมทั้งสิ้น 68 ไตรมาส ซึ่งตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษามี 6 ตัวแปร ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR), อัตราการว่างงาน (UNE), อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ (NPL), อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR), อัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (LCR) และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (PII) โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบจำลอง Ordinary Least Square Method (OLS)

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ในขณะที่อัตราการว่างงาน (UNE) และอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ (NPL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยมีค่า R-Square เท่ากับ 0.3408

คำสำคัญ: สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม; เงินให้สินเชื่อ; ธนาคารพาณิชย์

*ได้รับบทความ: 1 กรกฎาคม 2566; แก้ไขบทความ: 29 สิงหาคม 2566; ตอรับตีพิมพ์: 30 กันยายน 2566

Abstract

The purpose of this study was to explore factors affecting the amount of small and medium enterprises (SMEs) loan of commercial banks in Thailand. In this study the secondary data were collected from first quarter of 2005 to the 4th quarter of 2021 in total 68 quarters. This study examined six independent variables including Minimum Loan Rate (MLR), unemployment rate (UNE), non-performing loan to loans (NPL), capital adequacy ratio (CAR), liquidity coverage ratio (LCR) and private investment index. This data was analyzed by qualitative and quantitative data analysis using the Ordinary Least Square Method model.

The results showed that factors affecting the amount of small and medium enterprises (SMEs) loan of commercial banks in Thailand with statistical significance level of 0.05 in the positive was Minimum Loan Rate (MLR). Meanwhile, unemployment rate (UNE) and non-performing loan to loans (NPL) were negative correlation to loan amount of small and medium enterprises (SMEs) with an R-Square of 0.3408.

Keywords: Business loan amount of small and medium enterprises; Loan amounts; Commercial banks

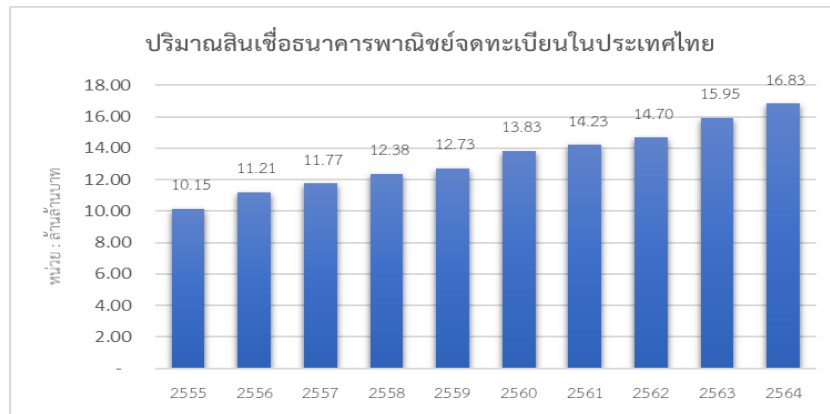
บทนำ

การที่เศรษฐกิจของประเทศไทยจะสามารถเติบโตในระยะยาวและมีเสถียรภาพได้นั้น ต้องมีความสามารถในการจัดหาปัจจัยทางเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนอกเหนือจากปัจจัยทางด้านทรัพยากร เทคโนโลยีและแรงงานแล้ว ปัจจัยด้านเงินทุนยังเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้การประกอบธุรกิจต่างๆ เป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ซึ่งในระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทย สถาบันการเงินเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างภาคการออมและภาคการลงทุน ผ่านการดำเนินธุรกรรมรับฝากเงินและปล่อยสินเชื่อเป็นหลัก ซึ่งสถาบันการเงินนี้ยังมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมาก คือ ธนาคารพาณิชย์ (กิตติพงศ์ เกรียงพันธุ์, 2551)

ธนาคารพาณิชย์ คือ สถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก เป็นกลไกที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกลไกที่สำคัญประการหนึ่งของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ รายได้หลักของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่มาจากเงินให้สินเชื่อโดยการปล่อยสินเชื่อ นับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนและขยายตัวของระบบเศรษฐกิจในประเทศ เนื่องจากการเป็นอุปสรรคคล่องให้กับผู้ประกอบการธุรกิจ ส่งผลให้ธุรกิจสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสามารถช่วยลดปัญหาการขาดสภาพคล่องและการขาดเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจ (นครินทร์ ภูมิตะ และศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล, 2562)

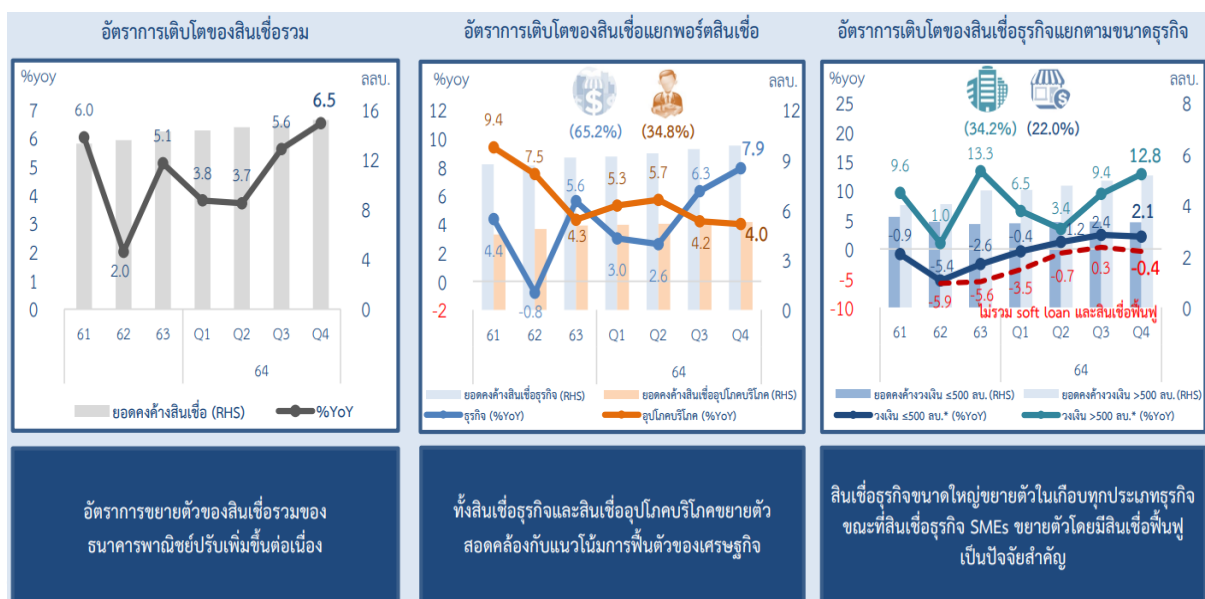
จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดระยะเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555-2564 พบว่ามีปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 1 เป็นผลมาจากภาวะ

เศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัว จากการได้รับผลกระทบจากวิกฤตต่างๆ โดยธุรกิจส่วนใหญ่มีความต้องการเงินทุนเพิ่มขึ้น เพื่อเสริมสภาพคล่องและขยายกิจการให้เติบโต (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565)

ภาพที่ 1. ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2564
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (2565).

จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า ภาพรวมการเติบโตของสินเชื่อระบบธนาคารพาณิชย์ ในปี 2564 ขยายตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 6.5 เทียบเท่ากับระยะเดียวกันของปีก่อน จากร้อยละ 5.1 ในปี 2563 โดยมีรายละเอียดดังนี้ สินเชื่อธุรกิจ (ร้อยละ 65.2% ของสินเชื่อรวม) ขยายตัวที่ร้อยละ 7.9 เทียบกับปีก่อนที่ร้อยละ 5.6 แบ่งเป็น สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ 34.2% และ สินเชื่อธุรกิจ SMEs 22.0%

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (2565).

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความสำคัญและมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากช่วยให้เกิดการกระจายรายได้จากกลุ่มผู้ประกอบการไปสู่กลุ่มคนต่างๆ ทำให้มีการจ้างงานและประชาชนได้รับรายได้ ซึ่งทำให้โครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจดีขึ้น

ข้อมูลจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ปี 2563 มีจำนวนกิจการทั้งหมด 3,148,897 ราย มีเพียง 14,454 ราย ที่เป็นกิจการขนาดใหญ่ ดังนั้น กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) คิดเป็นร้อยละ 99.54 ของกิจการทั้งหมด ทำให้เกิดการจ้างงานถึง 12,714,916 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 ของการจ้างงาน

ประเภทกิจการ	จำนวนกิจการ		จำนวนการจ้างงาน	
	ราย	%	คน	%
กิจการขนาดย่อม (SE)	3,089,595	98.12	10,272,728	57.93
กิจการขนาดกลาง (ME)	44,847	1.42	2,442,188	13.77
กิจการขนาดใหญ่ (LE)	14,454	0.46	5,019,245	28.30
กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	3,134,442	99.54	12,714,916	71.70
ไม่ระบุ	1	0.00	-	-
รวม	3,148,897	100.00	17,734,161	100.00

ภาพที่ 3. ข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำแนกตามประเภทกิจการ

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2563).

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้เห็นถึงปริมาณเงินให้สินเชื่อที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และการมีบทบาทสำคัญของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จะมีส่วนช่วยสนับสนุนการกำหนดแนวทางหรือการวางแผนนโยบายสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพของธนาคารต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

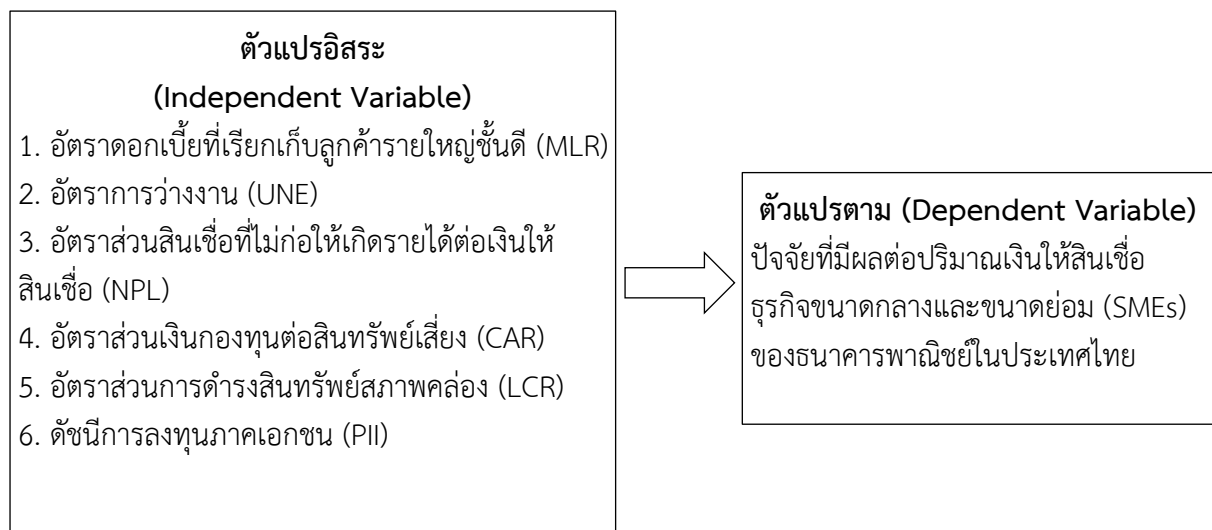
1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลารายไตรมาส ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลย้อนหลังของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามทั้งหมดที่ต้องการศึกษาเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2548 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2564 รวมทั้งสิ้น 68 ไตรมาส โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Office Excel สำหรับการเก็บข้อมูล และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ EViews ด้วยวิธีการสร้างรูปแบบสมการถดถอยเชิงซ้อนหลายตัวแปร (Multiple Regression) และการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลอง Ordinary Least Square Method (OLS) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ดังนี้

$$\text{Loan}_t = f \{ \text{MLR}_t, \text{UNE}_t, \text{NPL}_t, \text{CAR}_t, \text{LCR}_t, \text{PII}_t \}$$

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว นำมาเขียนในรูปแบบสมการ ดังนี้

$$\text{Loan}_t = \beta_0 + \beta_1 \text{MLR}_t + \beta_2 \text{UNE}_t + \beta_3 \text{NPL}_t + \beta_4 \text{CAR}_t + \beta_5 \text{LCR}_t + \beta_6 \text{PII}_t + \varepsilon_t$$

ภาพที่ 4. กรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

สมมติฐานในการศึกษา

อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

อัตราการลงทุน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

อัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อบรรยายลักษณะข้อมูลทั่วไปของตัวแปรแต่ละตัว คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation) ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูล (Mean) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) และค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum)

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลารายไตรมาส และสร้างแบบจำลองในรูปแบบสมการถดถอยเชิงซ้อนหลายตัวแปร โดยทดสอบสมมติฐานทางสถิติ และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในแบบจำลอง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่สามารถนำไปใช้งานได้ และอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆกับตัวแปรตาม มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 การทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit Root Test) เพื่อให้ค่าสถิติที่ได้ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือของการกระจายข้อมูลที่ได้มาตรฐานและตัวประมาณค่าที่ได้คงที่ (Consistent) โดยทดสอบด้วยเทคนิค Unit Root ของ Dickey and Fuller ด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test (ADF) (อัครพงศ์ อันทอง, 2550: 67)

2.2.2 การทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้นอย่างสมบูรณ์ (Multicollinearity) เป็นการป้องกันการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระมากกว่า 2 ตัว ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูง อาจส่งผลให้การพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน โดยใช้วิธี Simple Correlation Coefficients เป็นการพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ (Correlation Coefficients) ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ หากมีค่ามากกว่า ± 0.8 แสดงว่า ตัวแปรนั้น มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ซึ่งหากนำตัวแปรทั้งสองเข้ามาใช้ในสมการเดียวกัน จะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ได้ ทำให้การอธิบายของตัวแปรอิสระไม่มีความน่าเชื่อถือ

2.2.3 การทดสอบปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroscedasticity) ด้วยวิธี White Heteroscedasticity Test ซึ่งหากเกิด ปัญหา Heteroskedasticity

จะทำให้ค่าความคลื่อนมาตรฐานของตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยมีค่าแตกต่างไปจากความเป็นจริง ส่งผลให้การทดสอบสมมติฐานของค่าสัมประสิทธิ์ในสมการถดถอยขาดความน่าเชื่อถือ

2.2.4 การทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ด้วยวิธี Durbin-Watson test หากตัวแปรมีความสัมพันธ์กับตัวเองในอดีตอาจทำให้ค่าพยากรณ์มีความคลาดเคลื่อนสูง

2.2.5 การวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อนหลายตัวแปร (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method: OLS) เป็นการวิเคราะห์หาขนาดของความสัมพันธ์ทิศทางของความสัมพัทธ์ระหว่างตัวแปรตามกับกลุ่มตัวแปรอิสระ โดยมีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือทางสถิติของสมการถดถอย โดยใช้สถิติทดสอบ T-test ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยค่า Probability ของแต่ละตัวแปรอิสระจะต้องมีค่าไม่เกิน 0.05 ถ้าหากค่า Probability เกิน 0.05 จะถือว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวมีความสัมพันธ์แบบไม่มีนัยสำคัญ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบว่า

1. การทดสอบเชิงพรรณนา

ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้นของตัวแปรอิสระจำนวน 6 ตัวแปร และตัวแปรตามจำนวน 1 ตัวแปร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนามีรายละเอียดเป็นค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูล (Mean) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปร

Variables	Maximum	Minimum	Mean	Std. Deviation
Loan (ล้านบาท)	5,094,141.00	2,452,740.00	3,684,550.00	924,189.10
MLR (%)	7.99	5.93	7.03	0.49
UNE (%)	2.50	0.47	1.19	0.46
NPL (%)	11.85	2.31	4.63	2.69
CAR (%)	19.75	12.35	16.22	1.91
LCR (%)	189.17	17.70	79.45	74.65
PII	184.56	99.80	141.94	23.42
Loan (ล้านบาท)	5,094,141.00	2,452,740.00	3,684,550.00	924,189.10

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Loan) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (Loan) มีค่าสูงสุด 5,094,141.00 ล้านบาท ค่าต่ำสุด 2,452,740.00 ล้านบาท

ค่าเฉลี่ย 3,684,550.00 ล้านบาท และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 924,189.10 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี มีค่าสูงสุดร้อยละ 7.99 ค่าต่ำสุดร้อยละ 5.93 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 7.03 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละ 0.49 อัตราการว่างงาน มีค่าสูงสุดร้อยละ 2.50 ค่าต่ำสุดร้อยละ 0.47 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 1.19 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละ 0.46 อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ มีค่าสูงสุดร้อยละ 11.85 ค่าต่ำสุดร้อยละ 2.31 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.63 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละ 2.69 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง มีค่าสูงสุดร้อยละ 19.75 ค่าต่ำสุดร้อยละ 12.35 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 16.22 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละ 1.91 อัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง มีค่าสูงสุดร้อยละ 189.17 ค่าต่ำสุดร้อยละ 17.70 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.45 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละ 74.65 ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน มีค่าสูงสุด 184.56 ค่าต่ำสุด 99.80 ค่าเฉลี่ย 141.94 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 23.42

2. การทดสอบเชิงปริมาณ

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit Root Test)

Variable	ระดับของ Unit Root test	ADF			Result
		t-statistic	P-Value*		
LOAN	First Difference	-6.906430	0.0000		Stationary
MLR	Level	-4.437130	0.0038		Stationary
UNE	First Difference	-10.62783	0.0000		Stationary
NPL	First Difference	-7.733547	0.0000		Stationary
CAR	Level	-3.734376	0.0267		Stationary
LCR	First Difference	-8.498084	0.0000		Stationary
PII	First Difference	-7.853927	0.0000		Stationary

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรที่มีลักษณะของข้อมูลนิ่ง ณ ระดับผลต่างลำดับที่ 1 (First Difference) จำนวน 5 ตัวแปร คือ ปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Loan) อัตราการว่างงาน (UNE) อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ (NPL) อัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (LCR) และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (PII) ส่วนตัวแปรที่มีลักษณะของข้อมูลนิ่ง ณ ระดับ Level จำนวน 2 ตัวแปร คือ อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) และอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR) เมื่อนำตัวแปรข้างต้นมาทดสอบความนิ่งของข้อมูลแล้ว สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากมีค่า P-Value น้อยกว่า 0.05 ซึ่งเป็นเป็นข้อมูลที่มีลักษณะนิ่ง (Stationary)

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้นอย่างสมบูรณ์ (Multicollinearity)

	MLR	D(UNE)	D(NPL)	CAR	D(LCR)	D(PII)
MLR	1.0000					
D(UNE)	-0.5920	1.0000				

D(NPL)	-0.0895	0.5157	1.0000			
CAR	-0.3571	-0.0487	-0.7234	1.0000		
D(LCR)	-0.3919	0.2326	-0.3723	0.7986	1.0000	
D(PII)	0.0901	0.4234	0.7742	-0.4988	-0.2048	1.0000

จากตารางที่ 3 พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่อกัน โดยการจับคู่ของตัวแปรอิสระ แต่ละตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficients) น้อยกว่า 0.8 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระข้างต้นไม่เกิดปัญหาภาวะร่วม (Multicollinearity) จึงไม่ตัดตัวแปรใดออก

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroscedasticity)

Heteroscedasticity Test : White			
F-statistic	6.2290	Prob. F(27,39)	0.0000
Obs*R-squared	54.3880	Prob. Chi-Square(27)	0.0014
Scaled explained SS	528.0494	Prob. Chi-Square(27)	0.0000

จากตารางที่ 4 พบว่า จากการนำข้อมูลมาทดสอบ พบว่า มีค่า Probability ของ F-statistic เท่ากับ 0.0000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 และค่า Probability ของ Obs*R-squared เท่ากับ 0.0014 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า สมการถดถอยนี้มีปัญหา Heteroscedasticity ดังนั้น เมื่อพิจารณาตัวแปร UNE เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่า Residual² สูง ซึ่งหมายความว่า ความไม่คงที่ของค่าความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนในสมการถดถอยนี้อาจได้รับอิทธิพลมาจากตัวแปร UNE จึงบรรเทาปัญหา Heteroscedasticity ที่เกิดขึ้นโดยวิธีการ Heteroscedasticity-Weights type Standard deviation (average scaling) Weighting series 1/UNE ใน Equation Estimation (อัครพงศ์ อันทอง, 2550: 45)

ผลการทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ด้วยวิธี Durbin-Watson test โดยการเปิดตารางเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในตารางสถิติ Durbin-Watson ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยที่ $n = 68$ และ $k = 6$ จึงได้ค่า $d_L = 1.45373$ และ $d_U = 1.76781$ ดังนั้น ค่า Durbin-Watson stat ที่เท่ากับ 1.830542 อยู่ในช่วง 1.76781-2.0000 แสดงให้เห็นว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง จึงสรุปได้ว่า สมการถดถอยนี้ไม่มีปัญหา Autocorrelation

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อนหลายตัวแปร (Multiple Regression)

Dependent Variable : D(LOG(LOAN))

Method : Least Squares

Sample (adjusted) : 2548Q2 2564Q4

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
MLR	0.029832	0.014124	2.112126	0.0388*
D(UNE)	-0.077634	0.021639	-3.587743	0.0007*
D(NPL)	-0.049907	0.017760	-2.809973	0.0067*
D(CAR)	0.001909	0.003583	0.532813	0.5961
D(LCR)	0.000024	0.000458	0.053316	0.9577
D(PII)	0.000101	0.000565	0.178639	0.8588
C	-0.249643	0.131249	-1.902057	0.0620
R-squared	0.340785			
Adjusted R-squared	0.274863			
F-statistic	5.169554			
Durbin-Watson stat	1.830542			

* แสดงถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95%

จากตารางที่ 5 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนหลายตัวแปร เมื่อทำการแทนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร สามารถอธิบายผลในรูปสมการได้ดังนี้

$$d(\log(\text{Loan})) = -0.249643 + 0.029832 \text{ MLR} - 0.077634 \text{ UNE} - 0.049907 \text{ NPL} \\ (0.0388)^* \quad (0.0007)^* \quad (0.0067)^* \\ + 0.001909 \text{ CAR} + 0.000024 \text{ LCR} + 0.000101 \text{ PII}$$

R-squared = 0.340785 F-statistic = 5.169554

Adjusted R-squared = 0.274863 Durbin-Watson stat = 1.830542

หมายเหตุ : ค่าในวงเล็บ คือ ค่า Prob.

* คือ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 5 พบว่า ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2548 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2564 ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จำนวน 3 ตัวแปร ประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR), อัตราการว่างงาน (UNE) และอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ (NPL) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

นัยสำคัญ 0.05 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 2.98 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อัตราการว่างงาน (UNE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยเมื่ออัตราการว่างงาน (UNE) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 7.76 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ (NPL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ (NPL) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 4.99 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนตัวแปรอิสระอื่นๆที่เหลือ ได้แก่ อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR), อัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (LCR) และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (PII) ซึ่งมีค่า Prob. มากกว่า 0.05 เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยมีค่า ค่า R-Square มีค่าเท่ากับ 0.340785 จากแบบจำลอง Multiple Regression Model แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความเคลื่อนไหวของตัวแปรตามได้ร้อยละ 34.08 ส่วนที่เหลือร้อยละ 65.92 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในแบบจำลองนี้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Z.Kovtun (2017), Suryanto (2015), นครินทร์ ภูมิบุตร และ ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล (2562) ที่พบว่า อัตราดอกเบี้ยจะมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินให้สินเชื่อในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์เรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี จะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ ไม่มีประวัติเสียหายทางการเงิน มีหลักทรัพย์ค้ำประกันค้ำมูลหนี้ โดยส่วนใหญ่ใช้กับประเภทเงินกู้ระยะยาว (Long Term) เช่น สินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจต่างๆ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แสดงถึงผลตอบแทนจากการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งถือเป็นรายได้หลักของธนาคาร อาจเป็นไปได้ว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีเพิ่มขึ้น ผลตอบแทนจากการปล่อยสินเชื่อก็เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน ธนาคารจึงมีแรงจูงใจในการเพิ่มปริมาณการขยายสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการแสวงหากำไรสูงสุด ธนาคารพาณิชย์จะต้องมีการปรับตัวและบริหาร

จัดการสินทรัพย์และหนี้สินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งถือเป็นการจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรสูงสุด

อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ (NPL) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินให้สินเชื่อ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Roseline Misati and Anne Kamau (2017), Doriana Cucinelli (2015), Ken Miyajima (2019), สุนันทา พรหมมาศ (2559), นครินทร์ ภูมิตะ และศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล (2562) ที่พบว่า สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จะมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินให้สินเชื่อในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งเป็นหนี้เสียที่เกิดจากธนาคารพาณิชย์ได้ทำการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้กู้ และผู้กู้นั้นๆ ไม่สามารถชำระเงินต้นและดอกเบี้ยคืนได้ติดต่อกันเป็นเวลามากกว่า 90 วันขึ้นไป จนเป็นหนี้เสีย ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้อง ตั้งสำรองเพิ่มขึ้น อาจเป็นไปได้ว่า เมื่ออัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น สะท้อนถึงความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นที่ธนาคารต้องเผชิญในขณะนั้น ทั้งนี้ ธนาคารต้องมีวิธีการบริหารจัดการสินเชื่อด้วยคุณภาพ เพื่อเป็นการป้องกันลูกหนี้ที่มีอยู่ในปัจจุบันจะกลายเป็นหนี้เสียในอนาคต โดยหากในช่วงที่มีปัญหาหนี้เสียอยู่ในระดับที่สูง การขอสินเชื่อใหม่ของผู้ประกอบธุรกิจก็ทำได้ยากขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากธนาคารต้องพิจารณาและประเมินความเสี่ยงผู้ขอสินเชื่ออย่างระมัดระวังมากขึ้น เพื่อป้องกันหนี้เสียที่จะเกิดขึ้น จึงส่งผลให้ปริมาณการปล่อยสินเชื่อลดลง

อัตราการว่างงาน (UNE) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Z.Kovtun (2017), Doriana Cucinelli (2015) ที่พบว่า อัตราการว่างงานจะมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินให้สินเชื่อในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ อัตราการว่างงานเป็นตัวแปรที่แสดงถึงสัดส่วนของจำนวนแรงงานต่อกำลังแรงงานทั้งหมด เป็นผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน มีความสามารถและความสมัครใจที่จะทำงาน ณ ระดับค่าแรงต่างๆ แต่ไม่สามารถหางานทำได้ อาจเป็นไปได้ว่า ในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัวหรือวิกฤตเศรษฐกิจ ตำแหน่งงานมักลดจำนวนลง เนื่องจากธุรกิจทำการลดจำนวนแรงงานและไม่จ้างแรงงานเพิ่ม เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายลง อันเป็นผลมาจากผลประกอบการที่ไม่ได้ตามเป้าหมายหรือขาดทุน ทำให้ภาคธุรกิจชะลอการลงทุนหรือลดปริมาณกำลังการผลิตลง เป็นไปตามทฤษฎีการว่างงานอันเนื่องมาจากวัฏจักรทางเศรษฐกิจ เมื่ออัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น แสดงถึงภาคธุรกิจได้รับผลกระทบจากการที่เศรษฐกิจชะลอตัว ธุรกิจจึงลดการจ้างงานและชะลอการลงทุน ทำให้ภาคธุรกิจ มีความต้องการสินเชื่อลดลง รวมถึงธนาคารพาณิชย์ก็มีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อลดลง

บทสรุป

จากข้อมูลปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2555-2564 มีปริมาณสินเชื่อรวมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เป็นผลมาจากสถานะเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัว จากการได้รับผลกระทบจากวิกฤตต่างๆ โดยธุรกิจส่วนใหญ่มีความต้องการเงินทุนเพิ่มขึ้น เพื่อเสริมสภาพคล่องและขยายกิจการให้เติบโต และจากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า ภาพรวมการเติบโตของ

1.1 อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) สะท้อนถึง อัตราผลตอบแทนจากการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งเป็นรายได้หลักจากการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่เรียกเก็บจากผู้กู้ เมื่ออัตราดอกเบี้ยปรับตัวเพิ่มขึ้น อาจส่งผลทำให้ธนาคารพาณิชย์มีโอกาสรสร้างผลกำไรที่เพิ่มมากขึ้น โดยส่วนใหญ่มจะเป็นสินเชื่อระยะยาว ที่มีการระบุดระยะเวลาและจำนวนเงินการชำระคืนที่แน่นอน สำหรับผู้กู้ที่มีคุณสมบัติ มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ไม่มีประวัติเสียหายทางการเงิน มีความสามารถในการชำระหนี้คืนธนาคารและมีหลักทรัพย์ค้ำประกันค้ำมูลหนี้ ดังนั้น การขยายปริมาณการปล่อยสินเชื่อที่เพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มโอกาสในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารควรมีกกลยุทธ์การขยายฐานสินเชื่อ โดยอาจมุ่งเน้นไปที่

ธุรกิจที่มีการเติบโต เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีความต้องการเงินทุนสูง โดยการขยายสินเชื่อจากฐานลูกค้าเดิมหรือจากฐานลูกค้าใหม่ ควรคำนึงถึงประเภทของธุรกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันยุค New Normal มากขึ้น ในกลุ่มธุรกิจดาวเด่นน่าจับตามองในปี 2565 (กรมพัฒนาธุรกิจ, 2565) อาทิ ธุรกิจอี-คอมเมิร์ซ (E-Commerce) ธุรกิจด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ ธุรกิจเวชภัณฑ์และแปรรูปสมุนไพร ธุรกิจด้านเทคโนโลยี ธุรกิจรีไซเคิล ธุรกิจดูแลผู้สูงอายุ และธุรกิจโฆษณา เป็นต้น ซึ่งธุรกิจข้างต้น มีมูลค่าตลาดรวมกว่า 1.32 ล้านล้านบาท คาดว่าภาคธุรกิจเหล่านี้จะมีแนวโน้มการเติบโต มีสัญญาณการฟื้นตัวที่ดีและเห็นภาพได้ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งธุรกิจดังกล่าวมีความต้องการสินเชื่อในการขยายธุรกิจ จึงมีความต้องการสินเชื่อที่เพิ่มขึ้น โดยธนาคารสามารถกำหนดนโยบายหรือกลยุทธ์ในการปล่อยสินเชื่อให้สอดคล้องกับธุรกิจข้างต้นได้

1.2 อัตราการว่างงาน (UNE) สะท้อนถึง สัดส่วนของจำนวนแรงงานต่อกำลังแรงงานทั้งหมด เป็นผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน ที่มีความสามารถและความสมัครใจที่จะทำงาน ณ ระดับค่าแรงต่างๆ แต่ไม่สามารถหางานทำได้ โดยประเภทของการว่างงาน สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- Frictional Unemployment เป็นการว่างงานที่เกิดจากภาวะความผิดของตลาดแรงงาน ในบางเวลา ซึ่งเป็นผลมาจากสาเหตุต่างๆ เช่น เจื่อนไขและคุณสมบัติบางประการที่นายจ้างหรือสหภาพแรงงานกำหนดขึ้น ความล้มเหลวทางการเงินของสถานประกอบการธุรกิจ และอาจรวมถึงการเลิกงาน หรือ คำนิยมของลูกค้า

- Structural Unemployment เป็นการว่างงานที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงไม่สอดคล้องกัน ระหว่างอุปสงค์และอุปทานของแรงงาน ในด้านคุณภาพของแรงงาน เช่น ทักษะของแรงงานไม่สอดคล้องกับ ทักษะงานที่นายจ้างต้องการ หรือสถานที่ที่มีแรงงานว่างงานไม่สอดคล้องกับสถานที่ที่ต้องการแรงงาน

- Cyclical Unemployment เป็นการว่างงานที่เกิดขึ้นจากสภาวะถดถอยของระบบ เศรษฐกิจ ทำให้หน่วยธุรกิจปลดแรงงานออกจำนวนมาก การว่างงานประเภทนี้มักทำให้มีอัตราการว่างงานสูง กว่าว่างงานประเภทอื่น

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ อัตราการว่างงานเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมากที่สุด และจากข้อมูลสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ปี 2563 พบว่า มีจำนวนกิจการทั้งหมด 3,148,897 ราย มีเพียง 14,454 ราย ที่เป็นกิจการขนาดใหญ่ หรืออาจสรุปได้ว่า มีกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) คิดเป็น ร้อยละ 99.54 ของกิจการทั้งหมด และสามารถก่อให้เกิดการจ้างงานมากถึง 12,714,916 คน หรือคิดเป็น ร้อยละ 71.70 ของการจ้างงานทั้งหมด ดังนั้น อัตราการว่างงานจึงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ เมื่ออัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น แสดงถึง ภาคธุรกิจได้รับผลกระทบจากสภาวะถดถอยของระบบเศรษฐกิจหรือการที่ เศรษฐกิจชะลอตัว ส่งผลให้ตำแหน่งงานมีกลดจำนวนลง เนื่องจากธุรกิจทำการลดจำนวนแรงงานและไม่จ้าง แรงงานเพิ่ม เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายลง อันเป็นผลมาจากผลประกอบการที่ไม่ได้ตามเป้าหมายหรือขาดทุน ทำให้ภาคธุรกิจชะลอการลงทุนหรือลดปริมาณกำลังการผลิต ทำให้ภาคธุรกิจมีความต้องการสินเชื่อ ลดลง ดังนั้น ธนาคารควรติดตามและให้ความสำคัญกับการเคลื่อนไหวของอัตราการว่างงานดังกล่าว หาก อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น ธนาคารก็ควรมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเพิ่ม เพื่อเป็นการรักษารายได้ และผลประกอบการของธนาคารอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อ (NPL) สะท้อนถึง หนี้เสียที่เกิดจากธนาคารได้ทำการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้กู้ และผู้กู้รายนั้นๆ ไม่สามารถชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยได้ติดต่อกันเป็นเวลามากกว่า 90 วันขึ้นไป จนเป็นหนี้เสีย ทำให้ธนาคารต้องตั้งสำรองเพิ่มขึ้นและมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นอีกด้วย ดังนั้น ธนาคารควรมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเพิ่ม ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆที่มีความเข้มงวด เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นให้กับธนาคาร และต้องดูปัจจัยอื่นๆประกอบการพิจารณาสินเชื่อให้ครบถ้วน อาทิเช่น

- คุณสมบัตินี้ของผู้ (Character) เป็นการวิเคราะห์ถึงอุปนิสัย ประสบการณ์และ ความรับผิดชอบต่อการชำระหนี้ของผู้กู้

- เงินลงทุน (Capital) เป็นการวิเคราะห์ถึงสถานะทางการเงินของผู้กู้ ว่ามีการนำเงินส่วนทุนของตนเองหรือบริษัทมาลงทุนมากน้อยเพียงใด หากมีเงินทุนในธุรกิจน้อยและต้องใช้เงินกู้สูง อาจทำให้ธุรกิจประสบปัญหาได้ เนื่องจาก กำไรที่ได้จากการประกอบธุรกิจส่วนใหญ่ต้องนำมาชำระหนี้

- ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) เป็นการวิเคราะห์ทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ ซึ่งเงินที่จะนำมาชำระหนี้ควรเป็นเงินที่มาจากรายได้จากการดำเนินงาน ซึ่งเป็นกำไรที่เกิดจากการประกอบธุรกิจ

- หลักประกัน (Collateral) เป็นการช่วยลดความเสี่ยงทางการเงิน ในกรณีที่การดำเนินธุรกิจหรือการชำระหนี้ไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ทำให้ธนาคารมีหลักประกันเพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่ง เช่น ที่ดิน โรงงานหรือสถานประกอบการของธุรกิจ โดยมูลค่าของหลักประกันที่เพียงพอ จะเป็นตัวประกันความเสี่ยงของธนาคารได้

- ปัจจัยภายนอกต่างๆ (Condition) ต้องศึกษาสถานะทางด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและปัญหาภัยสงครามต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจในอนาคตด้วย เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้น

ทั้งนี้ ถ้าธนาคารสามารถนำหลักการทั้ง 5 ด้านข้างต้น มาประกอบการพิจารณาสินเชื่อ ร่วมกับข้อมูลทางด้านสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จะทำให้ธนาคารสามารถปล่อยสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เป็นการศึกษาและเก็บข้อมูลเฉพาะปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อธุรกิจ SMEs ดังนั้น การศึกษาในอนาคตควรศึกษาสินเชื่อประเภทอื่นประกอบด้วย อาทิ สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและทราบถึงผลกระทบของภาพรวมสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มากยิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนการวางแผนและการกำหนดกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจ. (2565). Top 10 ธุรกิจน่าจับตามอง ปี 2565. สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2565. จาก www.prachachat.net/economy/news-848728
- กิตติพงศ์ เกรียงพันธุ์. (2551). การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยในแต่ละขนาดในช่วงปี 2546-2550. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). ข่าว ธปท. ฉบับที่ 9/2565 เรื่อง ผลการดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์ ปี 2564. สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2565. จาก www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2022/Pages/n0965.aspx
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). เงินให้สินเชื่อ เงินฝาก และอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์. สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2565. จาก www.bot.or.th
- นครินทร์ ภูมิบุตร และศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทยและธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). วารสารบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. 15(2): 95-108
- เมธิดา โสกุล. (2560). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อธุรกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิตกลุ่มวิชาการเงิน. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2564). รายงานสถานการณ์ SME. สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2565. จาก www.sme.go.th/th/download.php?modulekey=215
- สุนันทา พรหมมาศ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อนุสรณ์ สมทา. (2553). โครงสร้างตลาดและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย. ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัศวพงศ์ อ้นทอง. (2550). คู่มือการใช้โปรแกรม EView เบื้องต้น สำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Doriana Cucinelli. (2015). The Impact of Non-performing Loans on Bank Lending Behavior: Evidence from the Italian Banking Sector. Eurasian Journal of Business and Economics. 8(16): 59-71.
- Irum Saba and Rehana Kouser and Muhammad Azeem. (2012). Determinants of Non Performing Loans: Case of US Banking Sector. The Romanian Economic Journal. 15(44): 125-136.
- Ken Miyajima. (2019). What influences bank lending in Saudi Arabia. Islamic Economic Studies. Emerald Publishing Limited, 27(2): 125-155.
- Roseline Misati and Anne Kamau. (2017). Local and international dimensions of credit provision by commercial banks in Kenya. Banks and Bank Systems, 12(3): 87-99.

- Suryanto. (2015). Non Performing Loans on Regional Development Bank in Indonesia and Factors that Influence. *Mediterranean Journal of Social Science*, 6(4): 280-287.
- Z. Kovtun. (2017). Heterogeneous Bank Lending Responses to Monetary Policy: Empirical Evidence from Russia. *Ekonomika regiona*, 13(2): 616-627.